

Grondboor en Hamer	6	1982	pag. 154 - 156	4 fig.	Oldenzaal, december 1982
-----------------------	---	------	-------------------	--------	-----------------------------

Gonoteuthis quadrata (BLAINVILLE, 1827)

J.W.M. Jagt

SUMMARY

In this article two remarkable specimens of the belemnite *Gonoteuthis quadrata* (BLAINVILLE, 1827) are described. One of them originates from the Nordcement-Alemannia-quarry near Hannover-Höver (Germany); the other one was found in the Hallembaye-quarry at Haccourt, Belgium.

De schrijver heeft dit jaar twee opmerkelijke exemplaren van de belemnietensoort *Gonoteuthis quadrata* (BLAINVILLE, 1827) gevonden, beide daterend uit het C a m p a n i e n (Boven-Krijt).

Het exemplaar dat in de kalkgroeve van Nordcement AG-Werk Alemannia te Höver bij Hannover (Dld.) werd gevonden, stamt uit het O n d e r-C a m p a n i e n, de senonesis-zōne. Het is duidelijk een pathologisch exemplaar; het gehele rostrum meet slechts 3,4 cm, terwijl de ventrale spleet relatief diep is ingesneden en onderaan naar rechts buigt. Bovendien is de inkeping aan de andere zijde van het rostrum erg breed en diep (zie tekening 1). Het einde van het rostrum heeft geen spitse punt, maar is van de ventraalzijde afgebogen en afgestompt. Het lijkt alsof de punt is afgebroken en daarna is hersteld; al met al heeft het uiteinde van het rostrum veel weg van een afgeknippte navelstreng (zie foto 1).

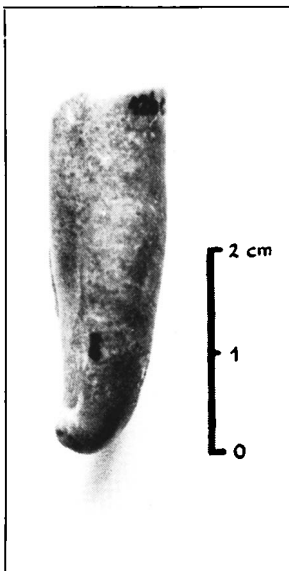
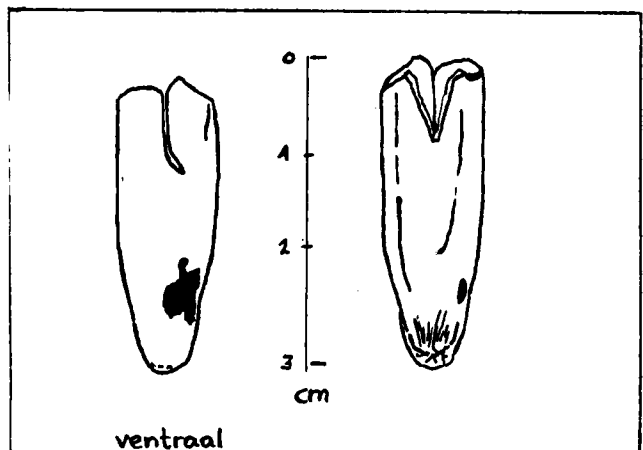

Foto 1: Pathologisch exemplaar van *Gonoteuthis quadrata*; Hannover-Höver; Koll. Jagt, nr. 126 C-1.

Tekening 1

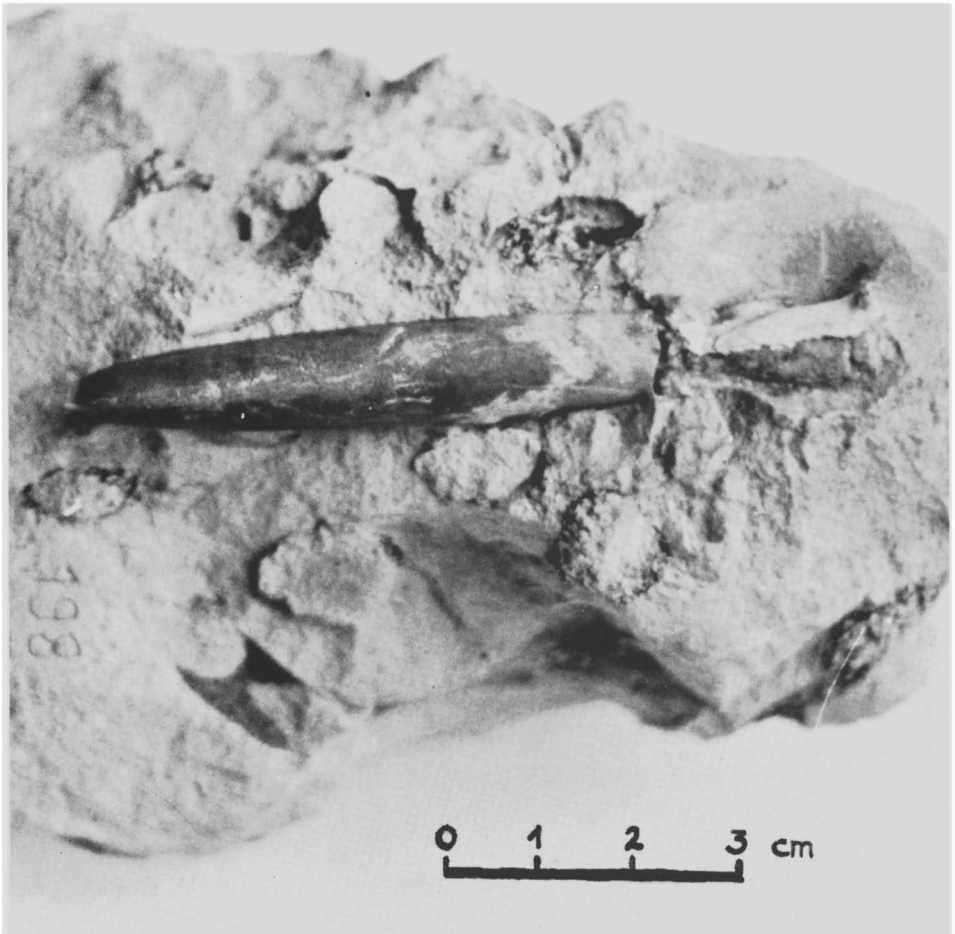
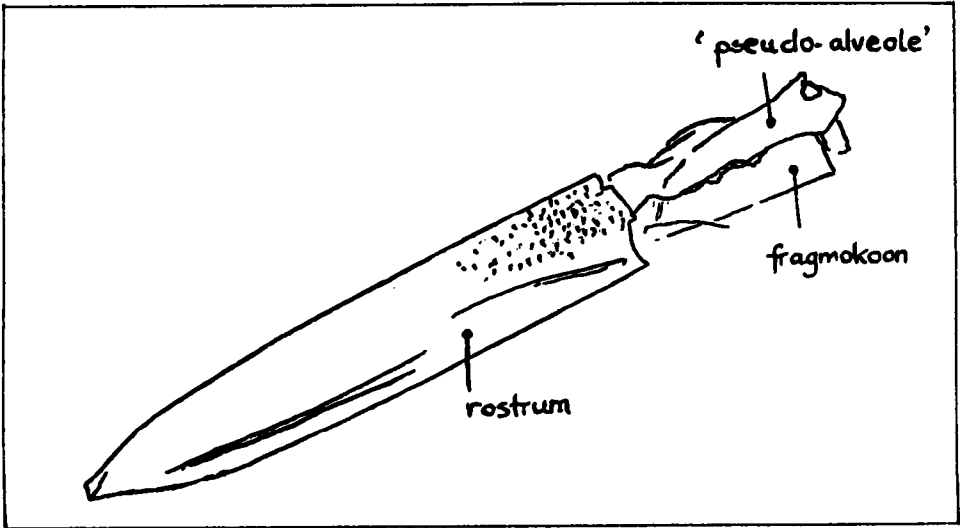

Foto 2: *Gonioteuthis quadrata* met 'bekleed' fragnocoon; Hallembaye, Haccourt (B.); Koll. Jagt, nr. 198.

Het tweede exemplaar van genoemde belemnietensoort stamt uit het zogenoemde Vaalser groenzand, tegenwoordig vaker aangeduid als Formatie van Vaals. Het werd gevonden in de 'Carrière Hallembaye' te Haccourt nabij Visé, België.

Het rostrum meet 6,2 cm, het er achterliggende phragmocoon 2,2 cm. Het phragmocoon is omgeven door een grijswitte substantie (kalk?), die waarschijnlijk de zgn. 'pseudo-alveole' vormt. Deze grijswitte mantel is te vervolgen tot in de alveole van het rostrum. Van een kamerverdeling van het phragmocoon is niets te bespeuren. Dat de 'pseudo-alveole', of beter, het overblijfsel ervan, zeer teer is, bewijst wel het feit dat het aan de zijkant en bovenzijde van het phragmocoon is 'uitgewalst' (zie foto 2 en tek. 2). Het rostrum heeft zijn goede conservatie waarschijnlijk daaraan te danken, dat het in de zeebodem is gezonken. De voor dit milieu zo kenmerkende graafgangen (*Gyrolithes davreuxi*) in het groenzand zijn in het omringende gesteente goed vertegenwoordigd.

De schrijver bedankt de heer J. BELLEN (Venlo) voor het vervaardigen van de foto's.

Tekening 2

LITERATUUR:

- ERNST, G., 1964: Ontogenie, Phylogenie und Stratigraphie der Belemniten-gattung *Gonoteuthis* BAYLE aus dem nordwestdeutschen Santon/Campan. *Fortschr. Geol. Rheinld. Westf.*, 7, 113-174, Krefeld.
- KRUEGER, F.J., 1980: Die Kreidegrube Höver: ein Fenster zum Untercampen, pp. 198-204. *Miner. Magaz.*, 5.
- LEHMANN, U. & HILLMER, G., 1980: Wirbellose Tiere der Vorzeit, Leitfaden der systematischen Paläontologie, pp. 175-177, Stuttgart.
- TUUK, L.A. v.d. en BOR, T.J., 1980: Zönering van het Boven-Krijt in Limburg met behulp van Belemnitidae. *Grondb. en Hamer*, 4, 121-132.